

EEC einki fyri okkum

EEC-kjakið, sum fyrr í vár eitt bil nærum var við at doyva alt annað her á landi, er nú so smátt við at fána burturafur.

IKKI tí, skulu vit trúgva teimum monnum og felagsskapum, sum mest lögdu upp til hetta kjak, so átti tað ikki at verið minni neyðugt nú, vit eru komnir væl nærri tí degi, tá »innara marknaðarskipan EEC's« gerst veruleiki.

TALAN var jú um at verða tilbúgvinn til at taka við teimum avbjóðingum og móguleikum, hesin stórmarknaður kundi vera fyri Føroyar.

HVØRT til sína tíð, segði ein vísur maður, og er tað so, at hesir EEC-profetar nú halda, at vit kortini fara at bjarga okkum — um vit doyggja í syndini — og ikki fáa tikið okkum saman til greiða stöðu fyri ella ímóti, so var hetta kjak helst ikki so lívsneyðugt kortini.

HETTA sama helt ein skilamaður, bóndi í Trongisvági, í hugaligari sending í sjónvarpi okkara — alt prátið um EEC var ikki so neyðugt, sum onkur vildi gera tað til, helt hann. Helst hevði hann allan rættin í hesum. Men handilssamband, og tað gott, skulu vit sjálvsagt hava tann vegin.

VIT vita hvat vit hava, men ikki hvat vit fáa, men viðvíkjandi einari móguligari stöðutakan til EEC-limaskap ella ikki, eru vit í teirri sera hegnu stöðu, at vit hava besta móguliga sammetingargrundarlag, ið hugsast kann, nevniliga sera beisku royndirnar hjá útoyggjabúgvum Skotlands av hesum felagsskapi.

VERANDI í somu trongstöðu sum vit við ovurveiðu, alsamt minkandi fiskatilfeingi og teirri armóð, ið av hesum stendst, siga hesir frændir okkara, hvørs lívskor vit ikki finna líkari okkara egnu nakrastaðni, at EEC-limaskapur Bretlands bara hevur gjørt ilt verri.

RÆÐIÐ á innaru leiðunum, sum áður vóru teirra, hava teir mist — alt er nú bert EEC-sjógvur og bretski myndugleikin og áhugin fyri hesum útjæðaraðki er nú bert eitt eiti.

TEIR menn, sum í ættarliði eftir ættarliði hava roynt hesar leiðir, eru burturkveistraðir til frama fyri stórtogarar uttaneftir, og einastu leiðir, teir vita sær, eru innansyndis — innanfyri eitt jánkasligt seks og ein hálvan fjórðinga fiski-mark.

Læra vit ikki av hesum beisku royndum suðuroyinga, hava vit kanska ikki betri uppborið, enn at missa alt sjálvræði og at verða leiddir viljaleysir inn í hesa EEC-gloymskuna. Men tað ber ikki annað til, enn at vit skjótt fara at rakna við og vísa teimum durafjórðingin, ið framhaldandi birta upp undir slíka EEC-fyrjáltandi talu.

LÆRA vit okkum ikki at finna egna sjálvsvirði okkara uttanfyri — hóast tollmúrar — enn minni gera vit tað innanfyri

EEC, sum, tá samanum kemur, kortini ikki er nakar alheimur ella einasti móguligi marknaður okkara.

TÍÐIN er avgjørt komin hartil, at vit føroyingar gera okkum sjálvum tann beina, at vit gevast við at halda okkum sjálvar vita best um alt og øll, gevast við at billa okkum inn, at vit nakrantíð kunnu fáa ávirkan við at fjeppast uppi í teimum stóru, gevast við at lata okkum tosa upp í lag av heimligum sum útlenskum stórpólitiskum profetum, sum bara elta sítt egna breyð fyri okkara kostnað, men her og nú gera av við okkum sjálvar, um tað er lívsvert yvirhvur at búleikast so rættuliga frælsir sum higartil á hesum oyggjum — og síðani uttan himpr ella lemjandi iva seta kós hareftir.

EINASTA treytin fyri at so skal bera til, er at vit vilja.

sosigaley

Dimmalætting

DAEBLADIÐ

14. SEPTEMBER

FRÍU FØROYAR

NORÐLJÓÐ

Trol og krígsútgerð

Í 14. September skrivur løgtingsmaðurin Heini O. Heinesen grein um fiskivinnu. Hann talar harðliga at trolaraflotanum, sum oyðir grunarnar. Greinin er eitt aftursvar til aðra grein, sum Andrias á Marknagili skrivaði. Heini skrivur m.a.:

Andrias á Marknagili er fólkaflaksmaður og tí kann ikki hava sína egnu meining um at fiska við skinsemi, tí so traðkar hann partamenn sínar á tærnar, sum hava heilar gongur av partrolarum og ikki at gloyma teir, sum framleiða útgerðina til hesi skip.

Tað er søguliga prógv, at teir, sum framleiða krígsútgerð, eru orsökini til tey flestu kríggini.

Søgan hevur eisini

prógvað, at kríggj hava mangan ført mannaættina fleiri hundrad ár aftur í tíðina, og hetta er tað, sum er hent við føroyska landgrunninum í dag.

Uttan at leggja okkum út í samanberingina við fólkaflaksmonnum og krígsútgerð kann bert ásannast, at troling á frammanundan ovroyndum grunnum er einki minni enn ein krígsavbjóðing til lívsgrundarlag okkara. At menn, sum sjálvir hava beinleiðis áhuga í ávisum fiskihættum kunnu viðgera fiskivinnuna sum heild sakliga er sum kókandi isur.

Innihaldið í skúlunum

Í 14. September hevur Finnogi Ísakson viðmerkingar til politiska partin av

sjónvarpssendingunum "Gott kvøld":

Nú kom tann stuttligasta lotan í sendingini. Marita Petersen royndi at sligja tilfórlárlig og sakleys út sum sjálv Mona Lisa, men tann royndin gav eitt komiskt applívlísi í hugaheiminum hjá teimum, sum ikki bert hugdu, men eisini lurtaðu eftir tí, sum hon segði:

Javnaðarflokkurin hevði ongi vallyfti givið. Í minsta lagi ongi vallyfti, sum kostaðu nakad. Hon hevði ið hvussu er ikki lovað nakad...

Og so at siga frá øllum teimum fanstísku ætlanum, hon hevur um skúlskapin, sum skal endurskoðast frá botni av...osfr.

Rætt hevur Marita í, at Javnaðarflokkurin lovaði ikki nógv sum skuldi áleggja landskassanum tær stóru upphæddirnar, men

hetta hevur Finnogi misskilt, helst við vilja. Hinvegin lovaði Javnaðarflokkurin, at hann vildi virka fyri, at samfelagið fór at virka aftur soleiðis at fleiri krónur komu í samfelagið og harvið eisini í landskassan.

Viðvíkjandi skúlumálum hevur Marita so mangan víst á, at politiska orðaskifti um hendan spurning eigur eisini at fevna um hvat skúlin skal innihalda og ikki bert um bygningar og hvar hesir skulu liggja. Hetta mugu vit geva henni rætt í.

Skúlapólitikkur tjóðveldisflokksins hevur tað vit vita um úr tunganum og úr landsstýri verið, hvar skúlin skal byggjast og ikki so nógv um hvat hann skal brúkast til. Tað er tí gott, at vit hava fingið nýggjar tónar á hesum øki.

Raktu seymin á høvdið

Einhvør, sum fæst við at skriva bløð má ásanna, at tað er ikki altíð at ein rakar seymin á høvdið. Serliga tá hálvkvødd vísa skal tulkast. Men tað kemur meira enn so fyri.

Í hesum teigi høvdu vit onkra viðmerking til tað Trygve Gutesen, landsnevndarlimur í Sambandsflokkinum hevði sagt á landsstevnu flokksins herfyri. Hann segði, at vit hava, sum vera man týðandi treytir, ið mega vera góðkendrar áðrenn innliman (í EF), t.d. innan fiskiskap, hernaðarlígar skyldur, ... Hann legði aftrat, at móguleikarnir at fáa okkara treytir viðmerkendrar eru munin stórr í dag, enn teir verða um 5-10 ár. Landsnevndarlimurin

hevur enn tá profetisk evni, sum skilst.

Tað vit vístu á var, at tá Sambandsflokkurin fyrr í ár hevði eina sera ullinta stöðu til EF-spurningin og longu nú eina so greiða fyri beinleiðis EF-limaskapi uttan at vit eru komin eitt vet longur hvat okkara treytum viðvíkur, sigur tað okkum so mikið, at hesar "treytir" sum Sambandsflokkurin sigst seta fer hann skjótt at ganga frá.

Síðani vit nevndu hernaðarmálið hevur Dimma júkað um, at Sambandsflokkurin als ikki hevur viðgjørt hendan spurning. Tað sama segði Dimma eisini um sjálfan EF-spurningin, sum nú er fyri hesum flokki so krystallklárur.